

Redacció i Administració:
CALABRIA, 104, 2^{on}

Dels treballs publicats, en seran responsables els
 :: seus autors ::

10 cèntims

EL XAFEC

Periòdic independent — ■ — Sortira cada 15 dies

ANUNCIS A PREUS
 : CONVENCIONALS :

No s' retornen
 els originals, en-
 cara que no s'
 :: publicuin ::

10 cèntims

La causa del poble triomfa

¿Les eleccions?

Mai del nostre record s'havia vist a La Garriga una lluita electoral tan formidable, i tan malèvola, en la que, no's combatien idees, sinó personatitats. La lluita del desespero, la lluita del que ha fet malifetes en la seva vida, i tem les represalies de les mateixes. La lluita del que sempre a manat com ha volgut, fent del poble el seu capritxo, i que ara tem perdre aquesta hegemonia. La lluita d'aquell que té la mateixa por que va tenir quan va pujar al Municipi D. Joaquín Recoder, i que'l saber la notícia del seu triomf tot estant-se assentat en el café del Cal Xicordé, va esclamar desmaiante: "Ara si que estic perdut".

Com a dato que serveixi de norma a nostres llegidors, bas'a sapiguer que'l cens del col·legi d'abaix arriba a 296 electors i varen votar-ne 246. És a dir, que van deixar de votar 50 electors, que si es té en compte els morts que han ocorregut durant l'any, els ausents, i malalts, podem dir, sense pecar d'exagerats, que ha votat tot el cens hàbil.

En aquesta lluita s'ha vist que'l cacic es proposava tres coses: la primera, demostrar a D. Salvador Dacús que sense ell savien lluitar, guanyar i copar. És dir, que no el necessitaven per res. No's creguin nostres llegidors que això que acavem de dir sigui una suposició o conjetura nostra, no; puig amb veu alta, els mitjans, els petits i els grosos de la banda del cacic, no s'amagaven de dir-ho. La segona era demostrar que ells no deixaven a l'estacada als seus partidaris, i que per ineptes que fossin, inservibles i funests, bastava que fossin d'ells, i per ells protegits per no desemparrar-lo. Ens referim a la vara del Noi Pedrals, que quinze dies o tres setmanes abans, es parlava de dimissions, nascuda aquesta idea, de la seva ineptitud reconeguda per ells mateixos, i chorejada amb veu alta per tot el poble de La Garriga. Aixó va fer duptar un moment al cacic, però refent-se, va creure que bo o dolent tenia que amparar al que amb una traïdoria li va facilitar el triomf.

¡Potser es aquest l'únic acte bo que políticament ha fet aquell cor de fera!

La tercera, és la desesperada resistència per tots els medis usats per ell, perquè no entrés al Municipi En Salvador Fortuny.

El ser aquest senyor el director de nostre periòdic, ens priva de poder parlar, per raons de delicadesa de la matèria que tractem de fer-ho, si no es aconsegueix el triomf del poble.

sols direm als nostres llegidors que, molt poderoses havien de ser les raons que tenien ells per combatre'l quan li varen fer aquesta resistència. I, com aquestes raons, no són de cap índole que estiguin compreses dintre del Còdig Penal, ni al còdig moral, sols hi ha el fet de que estiguin compreses en un altre còdig: el còdig de la por, que nosatres en diriem.

Nostre partit, o sigui el Partit Popular, va

compendre que era necessari en aquets moments que entrés al Municipi el senyor Fortuny, per donar cohesió i unitat a la oposició dels elements contraris. Però es va elegir, i però el cacic va usar de tots els medis legals i no legals, per combatre'l. I per ara, no podem dir res més del senyor Fortuny, per les raons que abans hem senyalat.

IGNOCENTADA ELECTORAL

Joanet - Enis l'han ben encollat la Gula, Pepet.
 Pepet

per pagar els diners i llàgrimes que'm costa el poguer guanyar.
 el aguantar... quatre pessetes!

Des de les primeres hores ja eren a formar als col·legis els capitosts dels dos bandos. Però es veia ja que era objecte predilecte de la lluita el col·legi d'abaix. Allí, no hi mancava el cacic, prenent el sol apoiat a la paret de l'iglesia, i amb aquella mirada que tots coneixeu, i que diu moltes coses; no li escapava res de lo que passava. No's hiaba d'aliats, motiu per el qual, es rodeja de tot el seu personal íntim de la casa. Aquest oobeint a les ordres d'aquell Kaiser de guardaroba, anaven i venien cumplint les seves ordres.

Les oficines electorals les tenien, unes, a cal sabater Guardis, i la del Estat Major a cal Nicordé. Allí en Petita, i en Polit fent-li de coronel d'Estat Major, dirigien la batalla. Tenien combinacions fetes de totes menes, de noms combinats dels candidats, i disposaven de l'entrada a l'urna de les papeletes que si tenien que tirar. Aquells dos Molkes no paraven ni un moment. Ni la batalla de Sedan, era per ells tan important com la que dirigien.

S'havia donat la consigna que a les tres tenia que fer-se la gran abocada. Més de trenta votants dels més adictes, d'aquells que hi mengien el pa directa o indirectament, d'aquells borregs de que ells disposen, als cinc minuts de donar el campanar la última batalla, sortien de tot arreu les forces per donar l'assalt a l'urna, portant tots la seva candidatura amb el nom del senyor Arqué, per fer el contrapés, i multiplicant els seus sufragis anonsar al seu company Salvador Fortuny.

Però, afortunadament, no va esser aixís. Aquí sí que podem dir que'l cacic proposa, però que'l poble disposa. A pesar de la forta avalanxa de votants i de la disciplina dels mateixos, i dels medis il·legals de que's varen posar en joc, no va sortir el plan del cacic, va ser derrotat, perque per ell, és una derrota, i molt grossa, que la confessa el triomf del poble treient el nom del senyor Fortuny.

I aquí hem de fer una manifestació an aquest Molke de carreró.

Senyor Blancafort: malgrat la seva supervia, casi indiscriptible, perque vosté ja ho sab que's creu estar en olimpiques altures (això o diem an en Joanet), i que per vosté no són ningú els mortals d'aquesta terra, li hem de dir, malgrat li cogui, que Deu vetlla sempre per les justes causes.

¿De quins medis es va valdre el cacic per guanyar?

Tots ho sabeu, de tots els medis, menys els legals.

Si hagués gosat fins tupinades hauria fet. I si s'ha aturat no fou per escrúpols, sinó per por. Perque an ell li passa tot lo que'ls hi passa als covarts, és a dir, que's pensen que'ls seus contraris han d'usar les malifetes i martingales, que ells usarien si fossin valents.

I és clar, que partint d'aquest principi, anessin a trobar al senyor Cabo de Mossos, perque ell, i la seva forsa, custodiés al poble, per evitar el desordre; que's requerís al Notari per aixecar acte de les tupinades que tenien que fer els contraris; que s'avises al Jut-

je de primera instancia, de lo que podia passar, i mil i mil coses més, propies d'aquells que se'ls hi podria aplicar l'adagi castellà, que diu: "Piensa el ladrón que todos son de su condición".

Il·legalitats i tupinades dels contraris!

¿Qui parla d'il·legalitats!

Sufragis comprats, cotitzant-los a diferents preus, uns, amb diners, altres, amb dinades i farts, aquells, amb prometenses, i altres amb amenases. A la tartana d'aquell café que tots coneixeu, era el lloc aon hi havia el fons dels reptils. Allí dos individus (un altre nou traïdó a la causa del poble; parent del que ho sigue fa dos anys, i un barber novell que apenes afaïta), eren els encarregats de la compra i venda dels sufragis si hem de donar crèdit als rumors que intensament se propalaren.

Fins les dones, hi han pres part en aquesta lluita. Entre elles, dugues que blasonen de ser grans senyores, i que nosaltres des d'ara, les bategerem amb el nom de "las damas de Estropajosa". Una d'elles, es va permetre pagar metàlicament la seva antipatia, per un dels nostres candidats. Més valdria que aquestes sufragistes es cuidessin de caa seva, i no's fiquessin amb els assumptes dels homes, perque els hem d'advertir, que si bé El XÀFEC té el propòsit decidit de no usar les seves armes si no contra el cacic i els seus satèlits, si tan el punxen, i elles es converteixen en satèlits del mateix, es veurà precisat esgrimir es armes en contra d'elles, i aleshores, com que tenen de vidre la teulada, tot seràn plors i desesperos.

Altres desengays s'emporta un en les lluites de la vida. Individuus hi ha que blasonaven ahir de simpaties per nosaltres, id'antipaties pel cacic i els seus faritzeus; no obstant i això, el dia de la lluita, se'ls veu formar a les files del cacic, però, no apoiant-lo, sinó, servant-lo com ho podria fer el més rastrer dels munyidors electorals. Com un asalarat formant tot el dia amb les candidatures a la mà a la porta del col·legi, prostituint el seu nom, la seva representació, descendint d'amo a mosso i fent el paper més trist que pot fer un home al nivell d'un criat, i encara menys. D'això a vendre diaris pels carrers no hi ha més que un pas.

Per avui prou d'aquest punt, no volem profunditzar més. Amb nosaltres no hi entren actes impulsius; la freda raó impera en nostres resolucions. Com que no sabem els motius que han obligat an aquell infelís a pendre aquesta actitud, com que volem estudiar i ebrinar a que és degut aquest canvi de front, ens reservem, per més endavant, el tocar aquest punt quan hagin fet un estudi conseqüent del mateix.

Quan amb una lluita gegantina i titànica com és aquesta, aon se veu lluitar d'una banda el fort contra el débil, el despotisme contra la raó, l'individualisme del cacic que escanya i ofega contra el colectivisme d'un poble que lluita per la seva independència, del

burgés adinerat, que amb los seus diners vol triomfar contra del pobre; aon se veu la lluita de la mentida portada a les urnes, no de la consciencia del vot, sinó la criminalitat del mateix enfront del sufragi que no es ven, amb una paraula, del vot mentida enfront del vot veritat. Tots els que pensen i estimen, i tenen cor. Tots els que tenen mires altruistes s'han de posar al costat de la raó.

¿Que hermosa és la germanor d'un poble contra d'un malvat!

Com ensenya la vida aquesta experiència. Quan d'heroisme, quans cors nobles bateguen. Aquests serien tal volta els únics que donarien la seva sang per la patria. Aquets si que no dirien lo que va dir aquell cacic d'un poble, que s'assembla al nostre, que si venien els incendiaries quan la semana tràgica a cremar els convents, que'ls deixessin fer con tal que no ens toquessin a nosaltres, i que era enemic d'oposar resistencia per por.

Un dels actes de germanor més hermós que s'ha vist en aquesta lluita, ha sigut el de D. Joan Arqué.

Tots sabeu que en la candidatura del Partit Popular del districte segond, figuraba el seu nom junt amb el del senyor Fortuny. Ara bé; quan el senyor Arqué junt amb el Comité del Partit Popular es varen donar compte de les martingales de que's valien els contraris per enfonsar al senyor Fortuny, i fer-lo sortir an ell per minoria, amb una abnegació exemplaríssima, va demanar a tots que'l treguessin an ell de la candidatura, per igualar i contrarrestar les forces, afegint aquestes paraules: "Pel partit, per l'idea i pel poble. convé més en aquets moments, en el Municipi, el senyor Fortuny, que no pas jo. Aixís, doncs, os demano que'm sacrifiqueu i que surti ell, i no jo. Quan no el volen és perque el temen. Doncs Fortuny i fora".

Aquest acte, quedarà inpres en la consciencia de tots, del gran cor, i de la clara inteligencia del nostre amic, no sols per nosaltres, sinó pels contraris i tot.

¿No'ls hi sembla senyors, que En Josep Dalmau i Mas, si s'hagués trobat en aquest lloc no hauria fet lo mateix?

Quina diversitat de tipus diferents. Quina diferencia entre el traïdor i el noble.

¿Experiencies de la vida!

El comportament fa les persones.

¿De qui os fariem més vosaltres, de l'un, o bé de l'altre?

Posant les coses en clar

No seria aquest el meu ànim, de portar els meus assumptes personals a les columnes de nostre periòdic, a no ser que circumstancies verament excepcionals, m'obligan molt a pesar meu, a fer mancament an aquest meu decidit propòsit, per ser-me totalment impossible, la tasca que en defensa propia, em seria necessaria per arribar al convenciment de totes aquelles persones que, sols les guia un esperit de rectitut i justicia, al jutgar la conducta de les demés. No ho faria tampoc, si això no hagués tingut caràcter públic, però ho havia de

perquè prengué tal increment el rumor al vol, de lo succeït, que desseguida tinstat d'opinió en el domini públic.

Com és natural, sempre que's tracta de dicar amb la maledicència de certes persones, poc escrupuloses, la honorabilitat de l'altres, pel sol fet de defensar-se aqueste l'escomesa de que han pogut esser obtinguda de part del seu adversari, se li dona, aquest sol fi, majors proporcions de les que en realitat es mereix el fet en si mateix. Però, no obstant, de rehabilitar-me davant l'opinió, de les insidies i injurïes que manent han llenat sobre meu els meus con-tervenients, sens dubte (sigui dit amb modestia), que per mermar el meu prestigi, pel sol fet d'obtenir certes aventatjes en el resultat final, dec fer constar, en honor a la veritat, que tot això no és més que una farsa i un stratagem, per fer-me perdre la electió que ja preveïen tenia guanyada per endavant.

Per fer present, que això, no ho dic pels meus enemics, sinó per les persones sensates que es al meu entendre que poden influir a mi, tuar, amb la veritat, els efectes d'una política tendenciosa, propalada falsament i amb mala intenció pels meus enemics polítics personals.

Per aquesta declaració, passaré a la realització del fet, que ho faré amb la serenitat que'l requereix, procurant que cap d'aquelles persones, testimonis del mateix, puguin aprendre les meves paraules el meu apassionada cosa que's fa impossible, an aquell que no pot més que despreci pel seu autor.

Un dia 12 del corrent, o sigui l'avant vigília de les eleccions, hem trobava jo en l'andençament, conversant amb el meu amic En Tarrades i D. Pere Figueres (a "Pere bicicles"), quan de sobte un senyor anomenat Ignasi Sala i Tió, que's passava amunt i avall del mateix en companyia de Miquel Pallarés, Cabo dels Mossos; i de Ballester, Notari, i D. Lluís Plan-va despendre's d'aquets, per dirigir-se a dir-me lo que segueix, amb aquestes paraules:

"Tu m'obligaràs, un dia, a fer-te lo que jo t'he fet, que faries al meu fill Ignasi. (Hem fet un fet ocurregut fa més de quatre anys). Tu o li vaig contestar: passeigis, perquè que li faré a vosté.

Jo llavors objectà: ting 74 anys i encara crec amb forces per demanar-te esmentats...

Jo li vaig dir: sense deixar-li acabar el concepte li disto el meu vot malgrat els seus 74 anys, és una ironia, perquè lo que està fent no és més que una criaturada... passeigis... passeigis.

Jo li vaig dir: ja acabà el diàleg sostingut sota la marxa, juntant-se altre cop, amb els seus amics, al arribar al dipòsit de l'aigua si-entrem de l'andenç.

Perquè queda plenament demostrat si vaig fer o no, que vaig provocar an aquell senyor, com un malevolament els meus enemics, o vaig fer o no, que va provocar-me a mi.

Si això no fos prou, apelo al testimoni i a la caballerositat del senyors Pallarés, Ballester i Plandiura, perquè públicament em demostren la meua relació, igual que al meu amic En Josep Tarrades i al senyor Figueres que rectifiquin, si no són verídics, el concepte del diàleg.

S. FORTUNY

Farsa amb un acte

Sainet íntim amb una sola escena i un quadre

L'escena representa el menjador d'una casa particular. Epoca i setmana actual.

Personatjes: Joanet (amo de la casa); Carles, el Noi (això és un sobrenom), i Pepet (personatge tristement popular).

Tots van vestits com volen i són de mitja edat. Tots afeitats menos l'amo, que porta el bigoti de color tordillo.

L'escena té lloc a les vuit del vespre.

ESCENA ÚNICA

JOANET. ¿Qué vos sembla la derrota, mireu que'l cas és molt gran, després de tans sacrificis que haguim sortit derrotats?

PEPET. ¡Jo que he gastat tres-cents duros, i encara el pare no hu sabí ¡Dinars a quatre pessetes, butifarres per tot drap, fer anar el cotxe d'en Xela, a cercar els de can Llicant!

NOI. ¡Quans sacrificis inútils, tanta feina i no guanyar!

JOANET. ¡A mi lo que'm sab més greu el paper representat! Nosaltres volíem fer veure que també sabíem guanyar prescindint en aquets actes del concurs que'ns duia en Dachs, ¡Hem fet un paper ridícul!

CARLES. Un ridícul dels més grans, JOANET. No parlis, Carles, no parlis, que la culpa teva és gran. Si tu fessis com nosaltres buscant vots i treballant, hi haguessin dit a en Baró lo que convé an aquest cas, tens segur que hauríem guanyat.

PEPET. Si que's cert, no'ns ha ajudat. CARLES. Justa, la vostra torpesa me la voleu fer pagar. Jo que he fet quan he pogut, treballant sens descansar, que he manat tots els meus súbdits i els he fet venir a votar. (Fins en Pau que era dels altres per cara meua hi ha anat), ara em veniu amb aquets quientos; tots sou una colla d'ingrats.

JOANET. Parlem les coses amb calma que l'enfadar-se no val. Tu als teus arrendataris la quartera els has pujat, cobrant-los trenta pessetes d'arramentament cada any. hi ho has fet això en aquesta época de penúria?

PEPET. Les dar ja que't representada no ha volgut venir a votar

Per fer-ho com cal i amb "tiento" hauria estat millor esperar.

CARLES. ¡Es clar, i els meus interessos que se'n vagin a rodar! Després de tot i per qué, ¿per tornar a fer d'alcalde aquest que no pot anar? Potser el poble té raó, ja ho ha demostrat en dos anys.

PEPET. ¡¿Qué dirà EL XAFEC quan surti, quina befa que farà!

JOANET. Si feu cas d'eixes bruticies aixís no guanyarem mai. ¿No som sis de majoria? Vots són trunfos i endavant. Amb una mica de barra i plantufada a tot drap tornarem a ser els amos com abans ho havíem estat, ja ens poden venir al darrera amb aquell fluriol sonant. Tan si'ls agrada com no, es farà ma voluntat.

MAXIM

XAFEGADES

En Vicens de la Casa Gran, amb aquella sorna que'l caracteritza, quan va veure el triomf de la nostra candidatura li va dir a un amic seu: ¡Noi quines botes més grans ens han calsat!

Sense comentaris.

ooo

Abans d'acabar l'escrutini, va sortir del col·legi un individu tot desesperat carrer avall, cregut de que la nostra candidatura perdria, i trovant-se amb en Baró, el qual intrigat per el resultat de la elecció, li va preguntar com anava, contestant-li aquell que'n Salvador anava a l'aigua.

—Me'n alegro—digué—que ensorrin an aquest que vol manar-ho tot.

Si no el coneguessim no'n fariem cas d'en Baró, ja ho sabeu tots, sempre és del qui guanya, i si no, pregunteu-ho an el senyor Recorder quan va sortir alcalde qui'l va felicitar primer.

Si li hagués dit aquell que'l senyor Fortuny guanyava, també hauria dit que se'n alegrava, perquè és un xicot aixeric.

Fa com els gats, sempre cau de potes.

ooo

Se'ns ha dit, i ho creiem tractant-se de qui es tracte, que una SENYORA (??) el dia de la elecció des de les set del dematí treballava en contra de la nostra candidatura. I diuen males llengües (cosa que no creiem), que va donar deu duros a un individu perquè votés contra nostre candidat.

Això ho feia per fer mèrits perquè li rebessin el consum.

Pepet, no te la creguis, que ja els hi devia aquets deu duros.

